

Rebecca Evans AS/MS

Ysgrifennydd y Cabinet dros Gyllid, y Cyfansoddiad
a Swyddfa'r Cabinet
Cabinet Secretary for Finance, Constitution & Cabinet Office

Llywodraeth Cymru
Welsh Government

Eich cyf/Our ref:

Y Cadeirydd – Pwyllgor Deddfwriaeth, Cyfiawnder a'r Cyfansoddiad
Senedd Cymru
Bae Caerdydd
Caerdydd
CF99 1SN

11 Ebrill 2024

Annwyl Cadeirydd,

Y Bil Cyllid Llywodraeth Leol (Cymru)

Diolch i'r Pwyllgor Deddfwriaeth, Cyfiawnder a'r Cyfansoddiad am ystyried y Bil Cyllid Llywodraeth Leol (Cymru) a'r adroddiad cyfatebol ar 6 Mawrth 2024.

Gweler fy ymateb isod i'r set o argymhellion a chasgliadau yn yr adroddiad. Rwyf yn falch fy mod i wedi gallu derbyn llawer o'r argymhellion.

Nid wyf wedi gallu derbyn y grŵp o argymhellion tebyg i hepgor sawl rhan o'r Bil sy'n cynnwys pwerau gwneud rheoliadau. Mae'r ymateb i bob argymhelliad o'r fath yn nodi'r effaith y byddai dileu'r adran berthnasol yn ei chael, ar ei ben ei hun. Mae hefyd yn bwysig cydnabod bod rhai o'r pwerau hyn yn gysylltiedig, gan eu bod yn ategu ei gilydd drwy weithredu ar wahanol baramedrau o fewn y system dreth leol. Byddai sefyllfa ganolraddol bosibl, a oedd yn cadw rhai o'r pwerau hyn ac yn cael gwared ar rai eraill, yn golygu nad fyddem bob amser yn gallu defnyddio'r adnodd mwyaf priodol mewn ymateb i flaenoriaethau yn y dyfodol. Er enghraifft, byddai cymorth ardrethi annomestig newydd yn cael ei ddarparu fel rhyddhad, eithriad neu luosydd gwahaniaethol, yn dibynnu ar y dull gorau o gyflawni'r nod polisi penodol. Mae'n bwysig bod yr holl offer hyn yn cael eu defnyddio i'r un graddau gan Weinidogion Cymru drwy reoliadau, er mwyn cynnal y bwriad polisi y tu ôl i'r darpariaethau a sicrhau bod y system gyfan yn gweithredu yn y ffordd orau.

Rwyf wedi atodi er gwybodaeth gopiâu o'r llythyrau rwyf wedi eu hanfon at gadeiryddion y Pwyllgor Llywodraeth Leol a Thai a'r Pwyllgor Cyllid, ac rwyf hefyd yn anfon copi o'r llythyr hwn at gadeiryddion y ddau Bwyllgor hynny.

Edrychaf ymlaen at barhau i weithio gydag Aelodau wrth i'r Bil fynd drwy broses y Senedd.

Bae Caerdydd • Cardiff Bay
Caerdydd • Cardiff
CF99 1SN

Canolfan Cyswllt Cyntaf / First Point of Contact Centre:
0300 0604400

Correspondence.Rebecca.Evans@gov.wales
Gohebiaeth.Rebecca.Evans@llyw.cymru

Rydym yn croesawu gohebiaeth yn Gymraeg. Byddwn yn ateb gohebiaeth Gymraeg sy'n dod i law yn Gymraeg ac ni fydd gohebu yn Gymraeg yn arwain at oedi.

We welcome receiving correspondence in Welsh. Any correspondence received in Welsh will be answered in Welsh and corresponding in Welsh will not lead to a delay in responding.

Yn gywir,

Rebecca Evans.

Rebecca Evans AS/MS

Ysgrifennydd y Cabinet dros Gyllid, y Cyfansoddiad a Swyddfa'r Cabinet
Cabinet Secretary for Finance, Constitution & Cabinet Office

Ymatebion i'r Pwyllgor Deddfwriaeth, Cyfiawnder a'r Cyfansoddiad ac Argymhellion ynglŷn â'r Bil Cyllid Llywodraeth Leol (Cymru)

Argymhelliad 1: Dylai'r Gweinidog ymateb i'r casgliadau a'r argymhellion a wnawn yn yr adroddiad hwn o leiaf ddau ddiwrnod gwaith cyn cynnal y ddafl ar egwyddorion cyffredinol Cyfnod 1.

DERBYN.

Argymhelliad 2: Dylai'r Gweinidog gadarnhau a yw wedi cael trafodaethau gyda'r Cwnsler Cyffredinol a Chabinet Llywodraeth Cymru ynghylch y flaenoriaeth y dylid ei rhoi i atgyfnerthu'r gyfraith ar drethiant lleol.

DERBYN. Trafodais ddewisiadau deddfwriaethol gyda'r Cwnsler Cyffredinol cyn drafftio'r Bil ac, fel yr eglurais i'r Pwyllgor, gwnaethpwyd y penderfyniad i beidio ag atgyfnerthu'r gyfraith ar drethiant lleol ar hyn o bryd. Mae ymrwymiad parhaus y Pwyllgor i hygyrchedd cyfraith Cymru a chefnogaeth ar gyfer cyfuno yn ddefnyddiol, a bydd y canfyddiadau yn adroddiad y Pwyllgor yn cael eu hystyried wrth i gynigion ar gyfer prosiectau cyfuno yn y dyfodol gael eu datblygu. Gan hynny, rwyf wedi rhannu barn y Pwyllgor ar y mater hwn gyda'r Cwnsler Cyffredinol.

Argymhelliad 3: Dylai'r Gweinidog roi manylion llawn pam, ar bob un o'r achlysuron a grybwyllir yn y Memorandwm Esboniadol i'r Bil ac yn ei llythyr at y Pwyllgor ar 18 Ionawr 2024 pan ddefnyddiwyd Biliau'r DU, na fyddai'r Senedd wedi gallu pasio ei deddfwriaeth ei hun i gyflawni'r newidiadau angenrheidiol i'r systemau ardrethi annomestig a'r dreth gyngor yng Nghymru.

DERBYN. Mae'r Memoranda Cydsyniad Deddfwriaethol a osodwyd gerbron y Senedd mewn perthynas â phob achlysur pan gyflwynwyd Cynnig Cydsyniad Deddfwriaethol yn nodi'r ystyriaethau a'r rhesymeg allweddol dros argymell cydsyniad. Er mwyn helpu'r Pwyllgor i gael gafaél ar yr wybodaeth hon, darperir dolenni yn **Atodiad A** i'r llythyr hwn.

Argymhelliad 4: Dylai'r Gweinidog ddarparu i'r Senedd restr glir, lawn a manwl o bob un o'r pwerau dirprwyedig yn y Bil, drwy gyfeirio at leoliad penodol, math, gweithdrefn craffu, ac a yw'n bŵer wedi ei ailddatgan (wedi ei ddiwygio neu heb ei ddiwygio).

DERBYN. Mae'r wybodaeth y gofynnir amdani ar gael yn Atodiad B y llythyr hwn. Ystyrir mai'r "pwerau wedi eu hailddatgan heb eu diwygio" yw'r rhai sy'n cael yr un effaith â'r pwerau presennol, er y gallai rhai mân ddiwygiadau testunol fod wedi cael eu gwneud i sicrhau eglurder. Ystyrir mai'r "pwerau wedi eu hailddatgan gyda diwygiadau" yw'r rhai sydd, yn fras, yn cael yr un effaith â'r pwerau presennol ond lle mae diwygiadau mwy sylweddol wedi eu gwneud.

Argymhelliad 5: Dylai'r Gweinidog gyflwyno gwelliant i'r Bil i hepgor adran 5.

GWRTHOD. Mae Deddf Cyllid Llywodraeth Leol 1988 (“Deddf 1988”) eisoes yn cynnwys amrywiaeth o bwerau unigol i Weinidogion Cymru eu darparu ar gyfer rhyddhad drwy reoliadau. Nid yw’r pŵer hwn yn fwy arwyddocaol o ran ei effaith bosibl ar atebolrwydd ardrethi annomestig na mecanweithiau deddfwriaethol a dewisol eraill sydd eisoes yn bodoli, ond mae’n darparu ar gyfer cysondeb ar draws tirwedd rhyddhad.

Gallai mabwysiadu’r argymhelliad hwn roi trethdalwyr dan anfantais drwy oedi neu hyd yn oed atal darparu cymorth newydd lle mae angen gweithredu’n gyflym iawn. Mae enghreifftiau diweddar yn cynnwys yr angen i ddibynnu ar fecanweithiau dewisol i ddarparu dros £1 biliwn o ryddhad i fusnesau manwerthu, hamdden a lletygarwch ers 2020-21 a’r gyllideb sydd ar gael i lywio dull Llywodraeth Cymru o ddarparu rhyddhad trosiannol ar ôl i Ddatganiad yr Hydref 2022 Llywodraeth y Deyrnas Unedig effeithio ar ailbrisiad 2023.

Argymhelliad 6: Dylai’r Gweinidog gyflwyno gwelliant i’r Bil i hepgor adran 9.

GWRTHOD. Gallai mabwysiadu’r argymhelliad hwn roi trethdalwyr dan anfantais drwy ohirio darparu eithriad newydd. Mae sawl ffordd y gellir lleihau atebolrwydd trethdalwr i sero. Mae’r rhain yn cynnwys defnyddio deddfwriaeth neu bwerau disgresiwn presennol awdurdodau lleol i ddarparu rhyddhad llawn. Mae eithriadau yn ddewis arall yn lle darparu rhyddhad llawn, a gymhwysir pan ystyrir y dylai’r swm taladwy o ardrethi annomestig ar gyfer math penodol o eiddo fod yn sero ar sail barhaol. Mewn amgylchiadau o’r fath, byddai cost a dim budd yn gysylltiedig â phrisio eiddo o’r math hwnnw. Gan hynny, nid yw’r pŵer hwn yn fwy arwyddocaol o ran ei effaith bosibl ar atebolrwydd na mecanweithiau deddfwriaethol neu ddewisol eraill sydd eisoes yn bodoli, ond mae’n darparu mwy o gysondeb ar draws y gwahanol elfennau hyn o’r system.

Argymhelliad 7: Dylai’r Gweinidog roi rhesymau llawn a manwl pam na wneir darpariaeth ar wyneb y Bil ar gyfer lluosydd ar gyfer busnesau bach.

DERBYN. Nid oes bwriad polisi ar hyn o bryd i greu lluosydd busnesau bach ar gyfer Cymru. Mae creu lluosydd ar gyfer busnesau bach yn un enghraifft yn unig o ddull y byddai modd ei fabwysiadu gan ddefnyddio’r pwerau yn adran 10 y Bil. Defnyddiwyd yr enghraifft hon oherwydd ei bod yn dangos sut mae’r fframwaith deddfwriaethol presennol yn cyfyngu ar y dewisiadau sydd ar gael i Weinidogion Cymru, gan gynnwys mewn perthynas â pholisïau sy’n cael eu hargymell gan Aelodau’r Senedd.

Mae ffyrdd eraill y gallai Llywodraeth Cymru ddymuno targedu’r defnydd o luosyddion gwahaniaethol, mewn perthynas â’n blaenoriaethau ac anghenion Cymru. Bwriad Adran 10 yw galluogi dadansoddiad o amrywiaeth ehangach o ddewisiadau polisi wrth ystyried a ddylid cyflwyno lluosydd gwahaniaethol ar gyfer Cymru.

Argymhelliad 8: Dylai’r Gweinidog gyflwyno gwelliannau i’r Bil i hepgor adrannau 10 ac 11.

GWARTHOD. Mae Deddf 1988 eisoes yn cynnwys pŵer i Weinidogion Cymru bennu'r lluosydd sengl presennol ar unrhyw lefel. Gan hynny, nid yw'r pŵer hwn yn fwy arwyddocaol o ran ei effaith bosibl ar atebolrwydd na'r hyn sydd eisoes yn bodoli. Mae lluosyddion gwahaniaethol yn bodoli mewn mannau eraill yn y Deyrnas Unedig ac mae'r rhesymeg dros y darpariaethau hyn wedi ei nodi. Mae'r fframwaith deddfwriaethol presennol yn cyfyngu ar y dewisiadau sydd ar gael i Weinidogion Cymru, gan gynnwys mewn perthynas â pholisïau sy'n cael eu hargymell gan Aelodau'r Senedd (er enghraifft, cyflwyno a rhewi lluosydd is ar gyfer busnesau bach).

Argymhelliad 9: Dylai'r Gweinidog ddarparu enghreifftiau penodol o ymddygiad yn erbyn osgoi trethi a fyddai wedi cael sylw drwy ddefnyddio'r pŵer arfaethedig yn adran 13 yn y blynyddoedd diwethaf pe bai wedi bod ar gael i Weinidogion Cymru yn gynharach.

DERBYN. Mae'n werth nodi'n gyntaf, pe bai pŵer yn erbyn osgoi trethi wedi cael ei gyflwyno rai blynyddoedd yn ôl, na fyddai o reidrwydd wedi cael ei ddrafftio yn y ffordd y caiff ei gyflwyno yn awr, ac mae'r dirwedd y byddai wedi cael ei ddefnyddio ynddi wedi esblygu hefyd (o ganlyniad i gyfraith achosion, er enghraifft). Yn yr un modd ag unrhyw bŵer, byddai'r defnydd ohono hefyd yn destun ymgynghoriad. Gan hynny, gallai pŵer yn erbyn osgoi trethi fod wedi cael ei ddefnyddio'n wahanol mewn blynyddoedd blaenorol i'r ffordd y gellid defnyddio pŵer newydd yn y dyfodol. Yn ail, mae'r ymateb i'r argymhelliad hwn o reidrwydd wedi ei gyfyngu i sut gellid bod wedi defnyddio pŵer. Nid yw'n fater o sut gellid bod wedi defnyddio cyfleoedd deddfwriaethol sylfaenol hefyd, pe baent wedi bod ar gael cyn hyn.

Gan roi'r materion hynny o'r neilltu, mae'n bosibl y byddai Gweinidogion Cymru wedi ceisio defnyddio pŵer yn erbyn osgoi trethi i fynd i'r afael â threfniadau osgoi sy'n dibynnu ar y canlynol:

- cynlluniau lliniaru ardrethi trydydd parti sy'n cael eu hysbysebu'n agored;
- trefniadau meddiannaeth nad ydynt yn cael eu gwneud ar sail fasnachol;
- cwmnïau ffenics yn manteisio ar ryddhad i eiddo heb ei feddiannu;
- "elusennau" anghyfreithlon yn manteisio ar ryddhad elusennol ar gyfer eiddo heb ei feddiannu.

Bydd y Pwyllgor yn gyfarwydd â phryderon ynghylch manteisio ar ryddhad elusennol ar gyfer eiddo heb ei feddiannu, gan fod y mater hwn bellach yn cael sylw yn adran 6 y Bil. Mae'r mater hwn wedi bod yn hysbys ers i ni ymgynghori ar amrywiaeth o fesurau i fynd i'r afael ag osgoi yn 2018. Pe bai pŵer yn erbyn osgoi trethi eisoes wedi bod ar gael bryd hynny, gallai Gweinidogion Cymru fod wedi ei ddefnyddio i fynd i'r afael â'r mater yn brydlon. Yn absenoldeb pŵer o'r fath, y Bil hwn yw'r cyfle cyntaf sydd ar gael i gymryd camau i fynd i'r afael â'r camfanteisio. Ystyrir bod diwygiadau i Ddeddf 1988 yn ddigonol yn yr achos hwn, oherwydd gellir mynd i'r afael â'r osgoi drwy gryfhau'r gofynion tystiolaeth y mae angen eu bodloni cyn rhoi'r rhyddhad. Mae hyn yn dangos ein hymrwymiad i addasu deddfwriaeth bresennol lle'r ydym yn nodi y gellir gwneud gwelliannau, a nodir enghreifftiau eraill o'r dull hwn mewn ymateb i argymhelliad 10.

Fodd bynnag, rydym o'r farn na ellir mynd i'r afael â llawer o drefniadau osgoi yn ddigonol dim ond drwy newid y darpariaethau deddfwriaethol presennol sy'n cael eu hecsbloetio.

Mae argaeledd trefn gwrth-osgoi benodol sy'n darparu ar gyfer addasu atebolrwydd mewn achosion penodol lle mae trefniadau osgoi artiffisial yn ymateb i'r broblem honno. Bydd y drefn hon yn cael ei darparu gan y darpariaethau gwrth-osgoi newydd yn Neddf 1988 a'r offeryn statudol a fydd yn diffinio'r trefniadau artiffisial penodol. Mae'r dull deddfwriaethol hwn yn sicrhau y gellir delio â thechnegau osgoi trethi, sy'n esblygu'n barhaus, yn brydlon, er mwyn lleihau'r risg refeniw i gyllid y wlad.

Argymhelliad 10: Dylai'r Gweinidog egluro sut mae Llywodraeth Cymru neu Lywodraeth y Deyrnas Unedig wedi mynd i'r afael ag ymddygiad gwrth-osgoi o'r fath yn y gorffennol, o ystyried natur hirsefydlog ardrethu annomestig.

DERBYN. Fel y disgrifiwyd mewn ymateb i argymhelliad 9, mae absenoldeb rhai o'r pwerau yn y Bil wedi cyfyngu ar allu Llywodraeth Cymru i fynd i'r afael ag osgoi mewn modd amserol. Mae mynd i'r afael ag osgoi ardrethi annomestig yn faes lle mae Llywodraeth Cymru ar y blaen i Lywodraeth y Deyrnas Unedig, ar ôl gwneud cynnydd graddol o ran gweithredu amrywiaeth o fesurau a gyhoeddwyd yn 2018. Mae rhai mesurau wedi bod yn bosibl eu cyflawni gan ddefnyddio rheoliadau (e.e. cynyddu'r cyfnod rhwng achosion o gymhwysedd ar gyfer rhyddhad ar gyfer eiddo heb ei feddiannu), ond mae deddfwriaeth sylfaenol wedi bod yn angenrheidiol ar gyfer y rhan fwyaf o bethau (e.e. pwerau i awdurdodau lleol fynd i mewn ac arolygu eiddo neu ofyn am wybodaeth gan drydydd partïon sy'n cynnal busnes mewn perthynas ag eiddo). Lle mae deddfwriaeth sylfaenol wedi bod yn ofynnol, mae'r cyfleoedd ar gyfer darpariaethau mewn cyfrwng deddfwriaethol addas wedi bod yn gyfyngedig. Am y rheswm hwn, mae adrannau 6 a 13 o'r Bil hwn yn darparu ar gyfer dau o'r mesurau a gyhoeddwyd gyntaf yn 2018.

Argymhelliad 11: Os nad oes tystiolaeth benodol yn dangos bod angen y pŵer, dylai'r Gweinidog gyflwyno gwelliant i'r Bil i hepgor adran 13.

GWRTHOD. Byddai mabwysiadu'r argymhelliad hwn yn arwain at oedi wrth fynd i'r afael â threfniadau gwrth-osgoi a nodwyd, gan arwain at osgoi atebolrwydd am gyfnod hir. Mae'r pŵer i wneud rheoliadau yn adran 13 y Bil wedi cael ei ddylunio'n ofalus i fod mor gyfyngedig â phosibl, gan barhau i alluogi'r bwriad polisi hirsefydlog ac annadleuol y tu ôl i'r darpariaethau i gael ei gyflawni. Bydd cynigion i ddiffinio trefniadau osgoi artiffisial newydd wedi bod yn destun ymgynghoriad cyn cyflwyno rheoliadau.

Argymhelliad 12: Dylai'r Gweinidog gyflwyno gwelliant i'r Bil i hepgor adran 18.

GWRTHOD. Byddai mabwysiadu'r argymhelliad hwn yn golygu y byddai Gweinidogion Cymru yn parhau i gael eu cyfyngu o ran newid elfennau o'r disgowntiau y darperir ar eu cyfer ar hyn o bryd yn Neddf Cyllid Llywodraeth Leol 1992. Byddai'n atal Gweinidogion Cymru rhag cyflwyno disgowntiau newydd neu sicrhau y gellir targedu gostyngiadau i helpu i gefnogi'r aelwydydd mwyaf agored i niwed ac incwm isel. Mae'r trefniadau presennol yn gymysgedd o ddarpariaethau nad ydynt mor glir ag y gallent fod, ac nad ydynt yn gweithio'n arbennig o dda gyda'i gilydd.

Gallai dileu'r adran hon roi'r rhai sy'n talu'r dreth gyngor, ymarferwyr awdurdodau lleol a gwasanaethau cynghori a fyddai'n elwa ar nodau'r polisi i symleiddio'r trefniadau mewn perthynas â Chymru, gan ddarparu eglurder a dileu'r amwysedd sy'n bodoli yn rhai o'r darpariaethau presennol yn Neddf 1992. Gallai dileu'r adran hon hefyd roi rhai talwyr treth y cyngor dan anfantais o ran elwa ar nodau polisi Llywodraeth Cymru o gyflawni nodau economaidd-gymdeithasol ehangach, fel mynd i'r afael â thlodi.

Argymhelliad 13: Dylai'r Gweinidog egluro pa weithdrefn craffu fydd yn gymwys i reoliadau a wneir o dan adran 13(1) o Ddeddf 1992 (fel y'i diwygiwyd).

DERBYN. Bydd rheoliadau a wneir o dan adran 13(1) o Ddeddf 1992 yn ddarostyngedig i'r weithdrefn negyddol fel y'i darperir yn barod yn Neddf 1992. Bydd Tabl 5.1 yn y Memorandwm Esboniadol yn cael ei ddiwygio i adlewyrchu'r sefyllfa hon.

Ymatebion i gasgliadau'r Pwyllgor

Fe nodwch isod fy mod yn darparu un ymateb i ymdrin â chasgliadau 1-10 ac 12.

Casgliad 1: Ni ddylai capasiti a phwysau Llywodraeth Cymru gael eu drysu na'u cyfuno â chapasiti a dyletswydd y Senedd i gyflawni ei swyddogaeth ddeddfwriaethol.

Casgliad 2: Rydym yn anghytuno â datganiad y Gweinidog y bydd y "trefniadau a gynigir yn y Bil hwn yn gwella rôl y Senedd yn sylweddol".

Casgliad 3: Nid ydym yn glir sut y bydd y Bil, ym marn y Gweinidog, yn "rhoi mwy o bŵer i'r Senedd dros benderfyniadau a wneir yma yng Nghymru mewn perthynas ag ardrethi annomestig a'r dreth gyngor".

Casgliad 4: Rydym o'r farn bod sylwadau'r Gweinidog bod y Bil yn fframwaith deddfwriaethol ar gyfer diogelu at y dyfodol yn groes i'w barn ei fod hefyd yn gyson ag egwyddorion hirsefydlog mewn perthynas â rôl y ddeddfwriaeth.

Casgliad 5: Er ein bod ni'n cydnabod y gallai fod adegau mewn unrhyw flwyddyn benodol lle gallai amgylchiadau brys ac annisgwyl alw am newidiadau deddfwriaethol, nid yw hyn ynddo'i hun yn rheswm digonol i gyfiawnhau cymryd pŵer gweithredol sylweddol pan fydd gan y Senedd weithdrefnau ar waith i ganiatáu craffu cyflym ar ddeddfwriaeth sylfaenol.

Casgliad 6: Nid ydym yn croesawu sylwadau'r Gweinidog y bydd y Bil yn "gadael i lywodraethau'r dyfodol feddwl yn greadigol am wahanol bethau", yn enwedig yng ngoleuni'r cyfyngiadau sydd ar y Senedd ei hun i ddylanwadu ar y "meddwl creadigol" hwn.

Casgliad 7: Nid ydym o'r farn bod y Bil yn ffordd briodol i lywodraeth ddeddfu. Ni ddylai llywodraeth gynnig deddfwriaeth sylfaenol sy'n creu pwerau gwneud rheoliadau helaeth er mwyn galluogi llywodraethau'r dyfodol i 'feddwl yn greadigol'. Mae hyn yn hwyluso osgoi craffu manwl gan Aelodau Senedd a etholwyd yn ddemocrataidd.

Casgliad 8: Drwy'r Bil, mae'r Gweinidog yn gofyn i'r Senedd hon roi pwerau dirprwyedig eang i lywodraeth anetholedig yn y dyfodol am resymau anhysbys ac i wneud amrywiaeth eang o bethau nad ydynt o reidrwydd yn cael eu deall heddiw. Mae rhoi gormod o bwerau deddfu eilaidd yn gwadu rôl gyfansoddiadol briodol y Senedd.

Casgliad 9: Rydym wedi gwneud sylwadau dro ar ôl tro ar y cyfiawnhad 'diogelu at y dyfodol' a gyflwynir yn aml gan Weinidogion Cymru. Mae diogelu deddfwriaeth sylfaenol yn ormodol at y dyfodol yn tynnu pwerau oddi ar Seneddau'r dyfodol ac nid yw'n arfer derbyniol.

Casgliad 10: Credwn fod y Bil yn enghraifft o Lywodraeth Cymru yn gwneud dewisiadau deddfwriaethol amhriodol, ac mae hyn yn peri pryder arbennig yng nghyd-destun diwygio'r Senedd.

Casgliad 12: Yn unol ag egwyddorion seneddol hirsefydlog, credwn y dylai newidiadau sylweddol i drethiant lleol gael eu gwneud gan ddeddfwriaeth sylfaenol ar ôl datblygu polisi penodol.

NODWYD. Fe wnes i gydnabod yn ystod fy nhystiolaeth i'r Pwyllgor, heb ystyried capasiti, ei fod hefyd yn fater o'r hyn sy'n rhesymol a chymesur o ran deddfu yn y maes hwn. Rwyf wedi nodi fy rhesymau dros y dull gweithredu a fabwysiadwyd yn y Bil hwn, fel mae adroddiad y Pwyllgor wedi cydnabod. Am y rhesymau hyn y mae'r Llywodraeth yn ceisio cael y pwerau hyn i wneud rheoliadau, yn hytrach na chyflwyno deddfwriaeth sylfaenol ar wahân bob tro y bydd angen newid. Ar sail nifer y newidiadau mewn trethi lleol dros y blynyddoedd diwethaf, nid yw dull gweithredu o'r fath yn cael ei ystyried yn un y gellir ei gyflawni. Rwyf yn sylweddoli bod gan y Pwyllgor farn wahanol am hyn.

Rwyf hefyd wedi bod yn glir yn fy nhystiolaeth fy mod i o'r farn bod y dull gweithredu arfaethedig a nodir yn y Bil hwn yn welliant sylweddol o'i gymharu â'r system rydym wedi dibynnu arni hyd yma o ran ceisio cydsyniadau i Gymru drwy Filiau Senedd y Deyrnas Unedig.

Yn olaf, nodaf sylw'r Pwyllgor mewn perthynas â gallu cynyddol y Senedd i graffu yn y dyfodol pe bai Bil Senedd Cymru (Aelodau ac Etholiadau) yn cael ei basio.

Casgliad 11: Mae'r Gweinidog yn gofyn i'r Senedd ddirprwyo pwerau sylweddol i'w harfer gan y weithrediaeth a dylai'r Senedd wybod yr union rif, lleoliad a math sydd yn y Bil.

NODWYD. Mae'r wybodaeth y gofynnir amdani yn argymhelliad 4 yn **Atodiad B** i'r llythyr hwn.

Casgliad 13: Mae Adran 9 yn enghraifft arall yn y Bil lle mae pwerau eang i wneud is-ddeddfwriaeth yn cael eu cymryd heb unrhyw dystiolaeth na nod polisi mewn golwg. Nid ydym o'r farn bod hyn yn briodol nac yn dderbyniol.

NODWYD. Mae'r cyd-destun a'r rhesymeg y tu ôl i adran 9 y Bil wedi cael eu hegluro. Fel y nodir yn yr wybodaeth a ddarparwyd yn flaenorol, ac a adlewyrchir yn adroddiad y Pwyllgor, nid yw'r pŵer yn adran 9 yn fwy arwyddocaol o ran ei effaith bosibl ar atebolrwydd ardrethi annomestig na mecanweithiau deddfwriaethol a dewisol eraill sydd eisoes yn bodoli.

Casgliad 14: O ystyried yr enghraifft mae'r Gweinidog wedi ei dyfynnu o ran lluosydd ar gyfer busnesau bach, nid ydym yn glir pam nad yw'r Bil yn cael ei ddefnyddio i greu lluosydd o'r fath.

NODWYD. Mae'r mater hwn yn cael ei egluro yn fy ymateb i argymhelliad 7.

Atodiad A

Teitl y ddeddfwriaeth	Dolen at fanylion ynghylch cydsyniad deddfwriaethol	Y rheswm/rhesymau dros fabwysiadu'r dull hwn a amlinellir yn y Memorandwm Cydsyniad Deddfwriaethol
Deddf Lleoliaeth 2011	https://busnes.senedd.cymru/mglIssueHistoryHome.aspx?Ild=1334&Opt=0&AIID=2878	Manteision defnyddio'r Bil hwn Barn Llywodraeth Cymru yw ei bod yn briodol delio â'r darpariaethau hyn ym Mil y Deyrnas Unedig hwn gan ei fod yn cynrychioli'r cyfrwng deddfwriaethol mwyaf priodol a chymesur i alluogi'r darpariaethau hyn i fod yn gymwys yng Nghymru cyn gynted ag y bo modd.
Deddf Cyllid Llywodraeth Leol 2012	https://busnes.senedd.cymru/mglIssueHistoryChronology.aspx?Ild=3938&Opt=2 https://senedd.wales/laid%20documents/lcm-ld11580/lcm-ld11580-w.pdf	Manteision defnyddio'r Bil hwn Barn Llywodraeth Cymru yw ei bod yn briodol delio â'r darpariaethau hyn ym Mil y Deyrnas Unedig hwn gan ei fod yn cynrychioli'r cyfrwng deddfwriaethol mwyaf priodol a chymesur i alluogi'r darpariaethau hyn i fod yn gymwys yng Nghymru cyn gynted â phosibl. Bydd y darpariaethau hyn yn caniatáu i Weinidogion Cymru gyflwyno deddfwriaeth briodol yn unol â blaenoriaethau a phryderon Cymru, cyn diddymu Budd-dal y Dreth Gyngor ym mis Mawrth 2013.
Deddf Twf a Seilwaith 2013	https://busnes.senedd.cymru/mglIssueHistoryHome.aspx?Ild=5396&Opt=0&AIID=9232 https://senedd.wales/Laid%20Documents/LCM-LD9146%20-%20Legislative%20Consent%20Memorandum%20-%20%20Growth%20and%20Infrastructure%20Bill,%20Amendments%20to%20the%20Local%20Governme-18122012-241737/lcm-ld9146-e-Cymraeg.pdf	Manteision defnyddio'r Bil hwn Barn Llywodraeth Cymru yw ei bod yn briodol delio â'r darpariaethau hyn ym Mil y Deyrnas Unedig hwn gan ei fod yn cynrychioli'r cyfrwng deddfwriaethol mwyaf priodol a chymesur i alluogi'r darpariaethau hyn i fod yn gymwys mewn perthynas â Chymru cyn gynted ag y bo modd. Gallai aros i ddarpariaethau tebyg gael eu cynnwys mewn Bil Cynulliad arwain at oedi a fyddai'n golygu bod Cymru dan anfantais o'i chymharu â'r sefyllfa yn Lloegr. Bydd y darpariaethau yn caniatáu i Weinidogion Cymru gyflwyno is-ddeddfwriaeth briodol yn unol â blaenoriaethau Cymru.
Deddf Menter 2016	https://busnes.senedd.cymru/mglIssueHistoryChronology.aspx?Ild=13706&Opt=2&AIID=26	Manteision defnyddio'r Bil hwn Mae Llywodraeth Cymru o'r farn ei bod hi'n briodol delio a'r darpariaethau hyn ym Mil y Deyrnas Unedig ar sail amseru a chydlyniaeth. Mae natur

Teitl y ddeddfwriaeth	Dolen at fanylion ynghylch cydsyniad deddfwriaethol	Y rheswm/rhesymau dros fabwysiadu'r dull hwn a amlinellir yn y Memorandwm Cydsyniad Deddfwriaethol
	974 https://senedd.wales/laid%20documents/lcm-ld10372/lcm-ld10372-w.pdf	<p>rhyng-gysylltiedig y systemau ardrethi annomestig gweinyddol perthnasol yng Nghymru a Lloegr a gweithrediad trawsffiniol Asiantaeth y Swyddfa Brisio fel asiantaeth Cyllid a Thollau Ei Fawrhydi yn golygu ei bod yn effeithiol ac yn briodol i'r ddarpariaeth ar gyfer gweinyddiaethau Cymru a Lloegr gael ei datblygu ar yr un pryd yn yr un offeryn deddfwriaethol.</p>
<p>Deddf Seilwaith Telathrebu (Rhyddhad Rhag Ardrethi Annomestig) 2018</p>	https://busnes.senedd.cymru/mglIssueHistoryHome.aspx?lId=19909	<p>Manteision defnyddio'r Bil hwn Mae Llywodraeth Cymru o'r farn ei bod hi'n briodol delio a'r darpariaethau hyn ym Mil y Deyrnas Unedig ar sail amseru a chydlyniaeth. Mae hyn yn cynnwys yr angen i ddarparu cydraddoldeb â Lloegr i sicrhau nad effeithir yn andwyol ar fuddsoddiad mewn seilwaith ffeibr yng Nghymru. Mae natur gydgyssylltiedig y systemau gweinyddol perthnasol yng Nghymru a Lloegr hefyd yn cefnogi bwrw ymlaen â darpariaeth ar yr un pryd yn yr un offeryn deddfwriaethol.</p>
<p>Bil Ardrethi Annomestig (Meithrinfeydd Planhigion) 2018</p>	https://busnes.senedd.cymru/mglIssueHistoryHome.aspx?lId=22279&Opt=0 https://senedd.wales/laid%20documents/lcm-ld11580/lcm-ld11580-w.pdf	<p>Y rhesymau dros wneud y darpariaethau hyn i Gymru yn y Bil Mae'r posibilrwydd o wneud y newid hwn drwy Fil Llywodraeth Cymru yn y dyfodol wedi cael ei ddiystyru oherwydd nad oes cyfle deddfwriaethol cadarn ar hyn o bryd o fewn yr amserlen sy'n ofynnol. Yn ogystal, byddai defnyddio Bil Llywodraeth Cymru yn arwain at ddulliau prisio gwahanol ar waith yng Nghymru a Lloegr am gyfnod, h.y. nes i Fil Llywodraeth Cymru ddod yn gyfraith. Ni fyddai hyn yn ddymunol ac ni fyddai modd ei gyfiawnhau.</p>
<p>Bil Ardrethi Annomestig (Rhestrau) 2019 (Daeth y Bil i ben pan ohiriwyd Senedd y Deyrnas Unedig, ond cafodd ei ailgyflwyno)</p>	https://busnes.senedd.cymru/mglIssueHistoryHome.aspx?lId=25705	<p>Y rhesymau dros wneud y darpariaethau hyn i Gymru yn y Bil Mae angen llawer o waith paratoi ar gyfer rhestrau ardrethi newydd sy'n dod i rym ar 1 Ebrill 2021 ac i sicrhau bod trethdalwyr yn ymwybodol o'r newidiadau arfaethedig. Mae'r cadarnhad o'r dyddiad prisio yn y ddeddfwriaeth yn darparu'r sail statudol ar gyfer y gwaith hwn. Mae'r posibilrwydd o wneud y newid hwn drwy Fil Llywodraeth Cymru yn y dyfodol wedi cael ei ddiystyru oherwydd nad oes cyfle deddfwriaethol addas o fewn yr amserlen sy'n ofynnol i alluogi Asiantaeth y Swyddfa Brisio i gwblhau'r gwaith prisio angenrheidiol. Yn ogystal, byddai defnyddio Bil diweddarach gan Lywodraeth Cymru yn arwain at lai o sicrwydd i fusnesau a threthdalwyr eraill yng Nghymru yn y cyfamser. Bydd y Bil yn sicrhau bod</p>

Teitl y ddeddfwriaeth	Dolen at fanylion ynghylch cydsyniad deddfwriaethol	Y rheswm/rhesymau dros fabwysiadu'r dull hwn a amlinellir yn y Memorandwm Cydsyniad Deddfwriaethol
		amseriad yr ailbrisiad yng Nghymru yn cyd-fynd â'r un yn Lloegr a bod prisiadau'n cael eu gwneud mewn modd cyson.
<p>Bil Ardrethu Annomestig (Toiledau Cyhoeddus) 2019</p> <p>(Daeth y Bil i ben pan ohiriwyd Senedd y Deyrnas Unedig, ond cafodd ei ailgyflwyno)</p>	<p>https://busnes.senedd.cymru/mglIssueHistoryChronology.aspx?lld=25775&Opt=2</p>	<p>Y rhesymau dros wneud y darpariaethau hyn i Gymru yn y Bil</p> <p>Mae'r posibilrwydd o wneud y newid hwn drwy Fil Llywodraeth Cymru yn y dyfodol wedi cael ei ddiystyru gan nad oes cyfle deddfwriaethol sylfaenol addas ar hyn o bryd a fyddai'n caniatáu i'r cyfraddau ar doiledau cyhoeddus gael eu dileu yng Nghymru ar yr un pryd ag yn Lloegr. Mae cynnwys darpariaethau ar gyfer Cymru yn y Bil yn darparu cyfradd sero o atebolrwydd am doiledau cyhoeddus yng Nghymru a bydd yn lleihau'r gost o'u cynnal a gallai eu helpu i aros yn agored.</p>
<p>Bil Ardrethu Annomestig (Rhestrau) 2020</p> <p>(Cafodd y Bil ei ddisodli gan Ddeddf Ardrethu Annomestig (Rhestrau) 2021)</p>	<p>https://busnes.senedd.cymru/mglIssueHistoryHome.aspx?lld=28724</p>	<p>Y rhesymau dros wneud y darpariaethau hyn i Gymru yn y Bil</p> <p>Mae angen llawer o waith paratoi ar gyfer rhestrau ardrethu newydd sy'n dod i rym ar 1 Ebrill 2021 ac i sicrhau bod trethdalwyr yn ymwybodol o'r newidiadau arfaethedig. Mae'r cadarnhad o'r dyddiad prisio yn y ddeddfwriaeth yn darparu'r sail statudol ar gyfer y gwaith hwn. Mae'r posibilrwydd o wneud y newid hwn drwy Fil Llywodraeth Cymru yn y dyfodol wedi cael ei ddiystyru oherwydd nad oes cyfle deddfwriaethol addas o fewn yr amserlen sy'n ofynnol i alluogi Asiantaeth y Swyddfa Brisio i gwblhau'r gwaith prisio angenrheidiol. Yn ogystal, byddai defnyddio Bil diweddarach gan Lywodraeth Cymru yn arwain at lai o sicrwydd i fusnesau a threthdalwyr eraill yng Nghymru yn y cyfamser. Byddai angen i Fil Llywodraeth Cymru gael ei osod, ei drafod, ei basio a'i ddechrau cyn diwedd mis Mehefin er mwyn i'r newidiadau fod yn weithredol ar gyfer mis Ebrill 2021. Bydd y Bil hefyd yn ei gwneud yn ofynnol diwygio Rheoliadau Ardrethu Annomestig (Symiau Taladwy) (Cymru) 2016 a rhaid i'r rheoliadau diwygiedig hyn fod mewn grym erbyn 31 Rhagfyr 2020, neu ni fyddant yn weithredol fel arall. Bydd y Bil yn sicrhau bod amseriad yr ailbrisiad yng Nghymru yn cyd-fynd â'r un yn Lloegr a bod prisiadau'n cael eu gwneud mewn modd cyson.</p>

Teitl y ddeddfwriaeth	Dolen at fanylion ynghylch cydsyniad deddfwriaethol	Y rheswm/rhesymau dros fabwysiadu'r dull hwn a amlinellir yn y Memorandwm Cydsyniad Deddfwriaethol
Deddf Ardrethu Annomestig (Toiledau Cyhoeddus) 2021	https://busnes.senedd.cymru/mglIssueHistoryHome.aspx?lId=28394	Y rhesymau dros wneud y darpariaethau hyn i Gymru yn y Bil Mae'r posibilrwydd o wneud y newid hwn drwy Fil Llywodraeth Cymru yn y dyfodol wedi cael ei ddiystyru gan nad oes cyfle deddfwriaethol sylfaenol addas ar hyn o bryd a fyddai'n caniatáu i'r cyfraddau ar doiledau cyhoeddus gael eu dileu yng Nghymru ar yr un pryd ag yn Lloegr. Mae cynnwys darpariaethau ar gyfer Cymru yn y Bil yn darparu cyfradd sero o atebolrwydd am doiledau cyhoeddus yng Nghymru a bydd yn lleihau'r gost o'u cynnal a gallai eu helpu i aros yn agored.
Bil Ardrethu Annomestig (Rhestrau) (Rhif 2) / Deddf Ardrethu Annomestig (Rhestrau) 2021	https://busnes.senedd.cymru/mglIssueHistoryHome.aspx?lId=29631&Opt=0	Y rhesymau dros wneud y darpariaethau hyn i Gymru yn y Bil Mae angen llawer o waith paratoi ar gyfer rhestrau ardrethu newydd sy'n dod i rym ar 1 Ebrill 2023 ac i sicrhau bod trethdalwyr yn ymwybodol o'r newidiadau arfaethedig. Mae'r cadarnhad o'r dyddiad prisio yn y ddeddfwriaeth yn darparu'r sail statudol ar gyfer y gwaith hwn. Mae'r posibilrwydd o wneud y newid hwn drwy Fil Llywodraeth Cymru yn y dyfodol wedi cael ei ddiystyru oherwydd nad oes cyfle deddfwriaethol addas o fewn yr amserlen sy'n ofynnol i alluogi Asiantaeth y Swyddfa Brisio i gwblhau'r gwaith prisio angenrheidiol. Yn ogystal, byddai defnyddio Bil diweddarach gan Lywodraeth Cymru yn arwain at lai o sicrwydd i fusnesau a threthdalwyr eraill yng Nghymru yn y cyfamser. Bydd y Bil hefyd yn sicrhau bod amseriad yr ailbrisiad yng Nghymru yn cyd-fynd â'r un yn Lloegr a bod prisiadau'n cael eu gwneud mewn modd cyson.
Deddf Ardrethu (Coronafeirws) ac Anghymhwysu Cyfarwyddwyr (Cwmniau a Ddiddymwyd) 2021	https://busnes.senedd.cymru/mglIssueHistoryHome.aspx?lId=37958	Y rhesymau dros wneud y darpariaethau hyn i Gymru yn y Bil Dim ond drwy ddeddfwriaeth sylfaenol y gellir gwneud y newidiadau hyn. Mae'r posibilrwydd o wneud y newidiadau hyn drwy Fil Llywodraeth Cymru yn y dyfodol wedi cael ei ddiystyru gan nad oes cyfrwng deddfwriaethol addas yn cael ei gynllunio o fewn yr amserlenni sy'n angenrheidiol ar gyfer y darpariaethau hyn. Byddai defnyddio Bil diweddarach gan Lywodraeth Cymru yn arwain at ansicrwydd i fusnesau a threthdalwyr eraill yng Nghymru yn y cyfamser. Byddai hefyd yn arwain at oblygiadau ariannol sylweddol. Byddai angen i Fil Llywodraeth Cymru gael ei osod, ei drafod, ei basio a'i gychwyn er mwyn i'r newidiadau fod yn effeithiol yn ôl-weithredol. Byddai unrhyw oedi yn cynyddu'r baich gweinyddol ar drethdalwyr,

Teitl y ddeddfwriaeth	Dolen at fanylion ynghylch cydsyniad deddfwriaethol	Y rheswm/rhesymau dros fabwysiadu'r dull hwn a amlinellir yn y Memorandwm Cydsyniad Deddfwriaethol
		Asiantaeth y Swyddfa Brisio ac awdurdodau lleol Cymru. Byddai cydsynio i ddarpariaethau yn y Bil yn galluogi datrys y mater yn brydlon, gan alluogi targedu adnoddau'n well a galluogi cyflwyno cymorth wedi ei dargedu ar gyfer trethdalwyr y mae'r ddeddfwriaeth yn effeithio'n negyddol arnynt. Byddai'r Bil yn sicrhau bod y ffordd mae apeliadau'n cael eu trin yng Nghymru yn cyd-fynd â'r un yn Lloegr ac y byddai trethdalwyr Cymru yn cael eu trin yn gyson.
Deddf Ardrethu Annomestig 2023	https://busnes.senedd.cymru/mgIssueHistoryHome.aspx?lId=41256	Y rhesymau dros wneud y darpariaethau hyn i Gymru yn y Bil Dim ond drwy ddeddfwriaeth sylfaenol y gellir gwneud y newidiadau hyn. Mae'r posibilrwydd o wneud y newidiadau hyn drwy Fil Llywodraeth Cymru yn y dyfodol wedi cael ei ystyried. Mae'r newidiadau wedi cael eu nodi fel rhai sy'n addas i'w dilyn drwy Fil Llywodraeth y Deyrnas Unedig ar y sail y byddent yn fuddiol i'w rhoi ar waith cyn gynted ag sy'n ymarferol bosibl. Byddai aros am Fesur Cyllid Llywodraeth Leol (Cymru) arfaethedig Llywodraeth Cymru yn arwain at roi Llywodraeth Cymru a threthdalwyr yng Nghymru dan anfantais, a byddai aildrefnu Bil y Senedd yn cael effeithiau negyddol ehangach ar ein rhaglen ddeddfwriaethol.

Atodiad B

Adran o'r Bil	Darpariaeth yn y Ddeddf ddiwygiedig	Pŵer mewn perthynas â Chymru i (disgrifiad)	Gweithdrefn	Newydd neu ailddatgan
4	Adran 54AB(1) o Ddeddf Cyllid Llywodraeth Leol 1988 (Deddf 1988)	Diwygio adrannau 41ZA(3) a 52ZA(3) o Ddeddf 1988 er mwyn: (a) rhoi blwyddyn wahanol yn lle'r flwyddyn a bennir am y tro fel y flwyddyn ailbriso (b) mewnosod cyfeiriad at flwyddyn wahanol i'r flwyddyn a fyddai fel arall yn flwyddyn ailbriso (c) rhowch gyfnod gwahanol rhwng y blynyddoedd ailbriso yn lle'r bwlch a nodir yno am y tro (d) gwneud diwygiadau eraill sy'n ganlyniadol, neu'n gysylltiedig â'r diwygiadau a wnaed o dan baragraff (a), (b), neu (c)	Drafft cadarnhaol	Newydd
5(2)	Paragraff 8A(2)(b)(i) o Atodlen 4ZA i Ddeddf 1988	Rhagnodi amodau i roi rhyddhad rhannol ychwanegol mewn perthynas â hereditamentau rhestr leol eiddo a feddiennir	Drafft cadarnhaol	Newydd
	Paragraff 8B(2) o Atodlen 4ZA i Ddeddf 1988	Rhagnodi amodau i roi rhyddhad llawn ychwanegol mewn perthynas â hereditamentau rhestr leol eiddo a feddiennir	Drafft cadarnhaol	Newydd
	Paragraff 8C o Atodlen 4ZA i Ddeddf 1988	Diwygio neu ddiddymu unrhyw ddarpariaeth yn Rhannau 2 a 3 o'r Atodlen at ddibenion amrywio neu dynnu'n ôl ryddhad a nodir yn y rhannau hynny mewn perthynas â hereditamentau rhestr leol eiddo a feddiennir	Drafft cadarnhaol	Newydd
	Paragraff 9A o Atodlen 4ZA i Ddeddf 1988	Diwygio paragraff 9 o'r Atodlen er mwyn darparu ar gyfer cyfrifo'r swm taladwy pan fo mwy nag un rhyddhad yn gymwys i hereditamentau rhestr leol eiddo a feddiennir	Drafft cadarnhaol	Newydd
	Paragraff 10(6A) o Atodlen 4ZA i Ddeddf 1988	Rhagnodi gwerth "F" yn y fformiwla a ddefnyddir at ddibenion rhoi rhyddhad rhannol newydd mewn perthynas â hereditamentau rhestr leol eiddo a feddiennir	Drafft cadarnhaol	Newydd
5(3)	Paragraff 2A(2)(b)(i) o Atodlen 4ZB i	Rhagnodi amodau i roi rhyddhad rhannol ychwanegol mewn perthynas â hereditamentau rhestr leol eiddo nas meddiennir	Drafft cadarnhaol	Newydd

Adran o'r Bil	Darpariaeth yn y Ddeddf ddiwygiedig	Pŵer mewn perthynas â Chymru i (disgrifiad)	Gweithdrefn	Newydd neu ailddatgan
	Ddeddf 1988			
	Paragraff 2B(2) o Atodlen 4ZB i Ddeddf 1988	Rhagnodi amodau i roi rhyddhad llawn ychwanegol mewn perthynas â hereditamentau rhestr leol eiddo nas meddiennir	Drafft cadarnhaol	Newydd
	Paragraff 2C o Atodlen 4ZB i Ddeddf 1988	Diwygio neu ddiddymu unrhyw ddarpariaeth yn Rhan 2 o'r Atodlen at ddibenion amrywio neu dynnu'n ôl ryddhad a nodir yn y rhan hwnnw mewn perthynas â hereditamentau rhestr leol eiddo nas meddiennir	Drafft cadarnhaol	Newydd
	Paragraff 2E o Atodlen 4ZB i Ddeddf 1988	Diwygio paragraff 2D o'r Atodlen er mwyn darparu ar gyfer cyfrifo'r swm taladwy pan fo mwy nag un rhyddhad yn gymwys i hereditamentau rhestr leol eiddo nas meddiennir	Drafft cadarnhaol	Newydd
	Paragraff 3(5A) o Atodlen 4ZB i Ddeddf 1988	Rhagnodi gwerth "F" yn y fformiwla a ddefnyddir at ddibenion rhoi rhyddhad rhannol newydd mewn perthynas â hereditamentau rhestr leol eiddo nas meddiennir	Drafft cadarnhaol	Newydd
5(4)	Paragraff 4A(2)(b)(i) o Atodlen 5A i Ddeddf 1988	Rhagnodi amodau i roi rhyddhad rhannol ychwanegol mewn perthynas â hereditamentau rhestr leol eiddo canolog	Drafft cadarnhaol	Newydd
	Paragraff 4B(2) o Atodlen 5A i Ddeddf 1988	Rhagnodi amodau i roi rhyddhad llawn ychwanegol mewn perthynas â hereditamentau rhestr leol eiddo canolog	Drafft cadarnhaol	Newydd
	Paragraff 4C o Atodlen 5A i Ddeddf 1988	Diwygio neu ddiddymu unrhyw ddarpariaeth yn Rhan 2 o'r Atodlen at ddibenion amrywio neu dynnu'n ôl ryddhad a nodir yn y rhan hwnnw mewn perthynas â hereditamentau rhestr leol eiddo canolog	Drafft cadarnhaol	Newydd
	Paragraff 5B o Atodlen 5A i Ddeddf 1988	Diwygio paragraff 5A o'r Atodlen er mwyn darparu ar gyfer cyfrifo'r swm taladwy pan fo mwy nag un rhyddhad yn gymwys i hereditamentau rhestr leol eiddo canolog	Drafft cadarnhaol	Newydd
	Paragraff 6(5A) o Atodlen 5A i Ddeddf 1988	Rhagnodi gwerth "F" yn y fformiwla at ddibenion rhoi rhyddhad rhannol newydd mewn perthynas â hereditamentau rhestr leol eiddo canolog	Drafft cadarnhaol	Newydd
9(2)	Paragraff 20A(1) o	Mewnsood, diwygio, dirymu neu ddiddymu unrhyw ddarpariaeth	Drafft	Newydd

Adran o'r Bil	Darpariaeth yn y Ddeddf ddiwygiedig	Pŵer mewn perthynas â Chymru i (disgrifiad)	Gweithdrefn	Newydd neu ailddatgan
	Atodlen 5 i Ddeddf 1988	yn yr Atodlen i roi, amrywio neu dynnu eithriad yn ôl	cadarnhaol	
10	Paragraff A16(1)(a) o Atodlen 7 i Ddeddf 1988	Nodwch y disgrifiad o hereditamentau rhestr leol a fydd yn ddarostyngedig i luosydd gwahaniaethol	Drafft cadarnhaol	Newydd
	Paragraff A16(1)(b) o Atodlen 7 i Ddeddf 1988	Nodwch werth ardrethol hereditamentau rhestr ganolog i fod yn ddarostyngedig i luosydd gwahaniaethol	Drafft cadarnhaol	Newydd
	Paragraff A16(2)(b) o Atodlen 7 i Ddeddf 1988	Rhagnodi gwerth "N" at ddibenion cyfrifo lluosydd gwahaniaethol	Drafft cadarnhaol	Newydd
	Paragraff A18(a) o Atodlen 7 i Ddeddf 1988	Yn lle cyfeiriadau at y mynegai prisiau defnyddwyr mae cyfeiriadau at fynegai arall, at ddibenion cyfrifo'r lluosydd	Drafft cadarnhaol	Ailddatganiad (heb ei ddiwygio)
	Paragraff A18(b)(i) o Atodlen 7 i Ddeddf 1988	Amnewid y ffigur ar gyfer B yn y fformiwla a ddefnyddir at ddibenion cyfrifo'r lluosydd	Drafft cadarnhaol	Ailddatganiad (heb ei newid)
	Paragraff A18(b)(ii) o Atodlen 7 i Ddeddf 1988	Amnewid y ffigur ar gyfer C yn y fformiwla a ddefnyddir at ddibenion cyfrifo'r lluosydd	Drafft cadarnhaol	Ailddatganiad (heb ei newid)
13	Adran 63H(1)(a) o Ddeddf 1988	Nodi math o drefniant osgoi artiffisial i'w wrthweithio yn unol â'r darpariaethau yn adran 13 y Bil	Drafft cadarnhaol	Newydd
	Adran 63M(1) o Ddeddf 1988	Darparu ar gyfer gosod cosb ariannol am fethu â thalu swm oherwydd gwrthweithio mantais a geir o wneud trefniant osgoi artiffisial	Drafft cadarnhaol	Newydd
	Adran 63M(6) o Ddeddf 1988	Gosod uchafswm y gosb a bennir yn yr adran honno yn lle swm gwahanol	Drafft cadarnhaol	Newydd
17	Adran 5(4B)(a) a (b) o Ddeddf Cyllid Llywodraeth Leol 1992 (Deddf 1992)	Diwygio neu ddisodli'r cyfrannau a'r bandiau a ddefnyddir mewn cyfrifiadau treth gyngor	Drafft cadarnhaol	Ailddatganiad (heb ei ddiwygio)

Adran o'r Bil	Darpariaeth yn y Ddeddf ddiwygiedig	Pŵer mewn perthynas â Chymru i (disgrifiad)	Gweithdrefn	Newydd neu ailddatgan
	Adran 5(4B)(c) a (d)	Diwygio'r band prisio a ddefnyddir fel pwynt canol mewn fformiwlâu a ddefnyddir o dan adrannau 36 a 47 o Ddeddf 1992 a ddefnyddir i gyfrifo swm y dreth gyngor sy'n daladwy	Drafft cadarnhaol	Newydd
18	Adrannau 6 a 9 o Ddeddf 1992	Rhagnodi pa bobl y dylid eu diystyru er mwyn pennu atebolrwydd ar y cyd ac unigol mewn perthynas â'r dreth gyngor	Drafft cadarnhaol	Newydd
	Adran 11E o Ddeddf 1992	Gwneud rheoliadau i: (a) bennu'r lefelau a rhagnodi'r amodau neu'r meini prawf y mae'n rhaid eu cael er mwyn i ddisgownt fod yn berthnasol (b) pennu categorïau o breswylwyr a ddiystyrir at ddibenion disgownt	Drafft cadarnhaol	Newydd
	Adran 11F o Ddeddf 1992	Rhagnodi dosbarthiadau o anheddau y caiff awdurdod bilio, drwy ddyfarniad, ddatgymhwyso neu ostwng disgownt mewn perthynas â nhw	Drafft cadarnhaol	Ailddatgan (gyda diwygiad)
19	Adran 13 o Ddeddf 1992	Darparu ar gyfer pobl sy'n atebol i dalu treth gyngor i dalu llai o dreth mewn rhai amgylchiadau	Negyddol	Newydd
21	Adran 22B(3C) o Ddeddf 1992	Diwygio is-adran (3B) er mwyn: (a) rhoi blwyddyn wahanol yn lle'r flwyddyn a bennir am y tro fel y flwyddyn ailbriso (b) mewnosod cyfeiriad at flwyddyn wahanol i'r flwyddyn a fyddai fel arall yn flwyddyn ailbriso (c) rhoi bwlch gwahanol rhwng blynyddoedd ailbriso (d) gwneud diwygiadau eraill i is-adran (3B) sy'n ganlyniadol, neu'n gysylltiedig â'r diwygiadau a wneir o dan baragraff (a), (b) neu (c)	Drafft cadarnhaol	Newydd
	Adran 22B(7A)(a) o Ddeddf 1992	Pennu dyddiad ac eithrio 1 Medi ar gyfer rhestr ddrafft a luniwyd o dan is-adran 22B(3A) i'w hanfon at awdurdodau gan y Swyddog Rhestru	Negyddol	Newydd
23	Amh	Gwneud darpariaethau cysylltiedig, atodol, canlyniadol, trosiannol neu ddarpariaethau arbed fel sy'n ofynnol o ganlyniad i'r Bil	Drafft cadarnhaol i	Newydd

Adran o'r Bil	Darpariaeth yn y Ddeddf ddiwygiedig	Pŵer mewn perthynas â Chymru i (disgrifiad)	Gweithdrefn	Newydd neu ailddatgan
			ddiwygio deddfwriaeth sylfaenol, ond negyddol fel arall	
Paragraff 12(2)(m) o'r Atodlen	Paragraff 5F(A1) o Atodlen 9 i Ddeddf 1988	Gwneud rheoliadau ynghylch yr hysbysiadau y gellir eu cyhoeddi mewn perthynas â'r dyletswyddau hysbysu a gaiff eu hymestyn i Gymru gan adran 12 y Bil	Negyddol	Newydd
Paragraff 12(2)(n) o'r Atodlen	Paragraff 5FB o Atodlen 9 i Ddeddf 1988	Gwneud rheoliadau i gynyddu neu leihau swm unrhyw gosb a ddyroddir mewn cysylltiad â methiant i gydymffurfio â'r dyletswyddau hysbysu a estynnir i Gymru gan adran 12 o'r Bil	Drafft cadarnhaol	Newydd